

se je od slovenskih zastopnikov jednoglasno sprejela, bo šla do cesarja, in je torej jedro našega političnega programa.

Ali naj se nam pri tej priliki tudi dovoli, da dostavimo par majhnih opombic o adresi. Gotovo bi ne bilo odveč, ako bi se bilo zahtevalo za slovensko zemljo sodišče druge instance ali višje deželno sodišče in sicer v Ljubljani.

Sedaj spadajo okrožna in okrajna sodišča na Slovenskem pod Gradec in Trst, kamor tudi spadajo nemška in laška. Gotovo bi vlada naši želji ustregla, če nam dovoli zasebna upravna ozemlja; kajti če uživa naš jezik dejansko enakopravnost pri političnih uradih, bilo bi le nerodno, ako bi sodišča ostala pri starem. Da bi se pa ta-le laglje prilicila novim razmeram, morala bi se okrožna in okrajna sodišča na Slovenskem predstaviti jednemu sodišču višje instance.

Tudi bi bili želeli, da se Slovenski Štajar ne bi bil štel med one pokrajine, v kojih se narodna enakopravnost zlasti v šoli še za silo izvršuje; pri nas je v resnici o narodni enakopravnosti toliko videti, kakor, recimo, v zvezdi Martu o človeških prebivalcih. Ti, ki jih hočejo videti, vidijo »nekaj«, oni pa, ki jih iščejo, ne vidijo nič. Zahteva slovenske ljudske šole naj bi se torej bila poudarjala tudi za Štajarsko. Slovenskih srednjih šol pa smo potrebni vsi Slovenci, ne le kranjski, kakor se je naglašalo. Če že vlada dela v avstrijskih Slovanih oziroma na prosveto razločke, pa jih mi Slovenci med seboj ne smemo delati. Jednako merimo hočemo napredovati, vsi zahtevamo srednjih šol, saj je tudi vseučilišče namenjeno vsem.

Sicer pa brez zamere, velespoštovani gospodje in bratje po krvi in jeziku! Veliko hvalo smo vam dolžni, da nas obmejevali niste pozabili, bodite uverjeni, da plam hvaležnosti, ki jo zaslužite, v naših srcih ne bode ugasnil nikdar.

Se nekaj. Taka adresa celokupnega slovenskega naroda se menda od 1848. leta ni več pošiljala do najvišjega mesta. Ta adresa ni le znamenje probujajoče se narodne zavestnosti v nas Slovencih, ampak tudi posledica sloge narodovih zastopnikov, ki bo gotovo vzbudila večje spoštovanje do nas. Torej: »Bog živi gospode deželne poslance kranjske, Bog pa ohrani tudi slogo v njih in v nas vseh!«

Deželni zbor štajarski.

Kakor smo zadnjič na kratko poročali, zaključil se je deželni zbor zvečer dne 26.

nam torej lahko zdi, da so tisti kraji revni, ubožni, pa niso. Pridne roke si vsakdanji kruhek služijo s težavnim delom po planinskih jamah, tam kopljejo premog, tukaj na svetlo spravljajo železo, onde podirajo drevje, in vsled tega naletiš sedaj na topilnico, potem na žago, na skladišče lesa, skratka: tamošnji prebivalci imajo pač tudi — svoj kruh.

Smešnica. Pri nekem tesarskem delu odleti z visokega mesta tesarju sekira iz roke. Doletela je z ostrino spodaj stoječega delavca tako, da mu je odsekala nos in palec na nogi.

Zdravnik, ki je bil ravno na to prišel, pobere ta dva odsekana kosca iz prahu, v naglici opere ter ju pritisne na krvaveči rani in ju obveže, da bi se prirastla. Posrečilo se je. Le ko so rane odvezali, so zapazili, da je palec na nosu prirastel, a nos na palec.

No druge nesreče potem ni bilo, kakor da je moral ta delavec si na nosu nohet rezati, a kadar je hotel kihnuti, je moral čevljev sezuti.

Oče: »No moj ljubi Črnogojček, sedaj boš skoraj iz šole stopil; treba se ti bo odločiti za ta ali oni stan. Kaj bi najrajši bil?« — Sinček: »Dimnikar!« — »Zakaj pa ravno dimnikar?« — »Da se mi ni treba umivati.«

februarja; vendar se nam zdi potrebno, da še nekatere reči iz dež. zbora natančneje omenimo. Dne 23. febr. se je vršila volitev 12 udov v deželno davčno komisijo. Nemška večina je sklenila, da se imata voliti izmed velikega posestva 2 uda, izmed mestne skupine 2 in izmed kmečkih poslancev dva; iz cele zbornice pa 6 poslancev. Poslanci kmečke skupine so se pogodili, da se ima voliti 1 nemški konservativci in 1 Slovenec. Izvolila sta se v tej skupini dekan dr. Črstvoy in Slovenec g. Pavel Simon v Mariboru. Namestnik poslednjega je g. Kukovec v Ljutomeru. Iz cele zbornice so dovolili Slovincem tudi enega uda. Izvolil se je g. Franc Robič, deželni odbornik, in v namestnika g. dr. Ivan Dečko. Nemškim konservativcem se ni dovolil iz cele zbornice nobeden člen.

Nastal je potem razgovor o 6-letnem šolskem obiskovanju. Kakor že veste, so letos liberalni nemški poslanci pobrali predlog konservativcev, naj se spremeni državni šolski zakon tako, da bo deželni zbor štajarski smel skleniti 6-letno šolsko obiskovanje. Naučni odsek, v katerem imajo nemški liberalci večino, je pa zavrgel ta predlog ter zbornici nasvetoval, naj naroči deželnemu odboru, da še poizveduje v tej zadevi. Konservativni poslanec Hagenhofer predlaga, naj deželni zbor zahteva od vlade, da skrbi za spremenitev dotične državne postave. Ta predlog se je pa zavrgel. Za-nj so glasovali vsi kmečki poslanci (16 jih je bilo navzočih izmed 23); proti temu predlogu jih je pa glasovalo ostalih 28 poslancev. Še mnogoteri tistih, ki so poprej predlog za vpeljavo šestletne šolske dobe podpisali, so glasovali zdaj proti predlogu. Pri zdajšnjih deželnozborskih razmerah ni pričakovati, da se še kmalu olajša teško šolsko breme. Po mojih mislih ni za zdaj druge pomoči, kakor da se o bčine, ki želijo polajšanje, obrnejo na prihodnji deželni zbor v mnogoštevilnih prošnjah ter dokazujejo s tehtnimi podatki, kako težavno je za kmečko ljudstvo, ako morajo otroci, oddaljeni od šole, celi dan brez jesti ostati v šoli. Naj se pa take prošnje predložijo deželnemu zboru po kakem deželnem poslancu v začetku deželnega zbora. Nekateri letošnjih takih prošenj je vendar deželni zbor priporočil deželnemu šolskemu svetu v ugodno rešitev.

Dne 25. febr. so bile na dnevnemu redu deželne železnice. K tej točki se je oglasilo mnogo govornikov. Zastran konjiške železnice se je pritoževal poslanec J. Žičkar, da mora konjiški okraj vsako leto doplačevati po 6300 fl. za to železnico, a vrhu tega pa še cela dežela 5450 fl. Kaj je uzrok, da ima ta železnica leto za letom tolik primanjkljaj? Prvi uzrok je ta, da so vozne cene previsoke. Blago se spravi po cesti po nižji ceni v Poličane, kakor po železnici. Drugi uzrok je to, da je železnica prekratka. Ko bi se mogla železnica pozidati do Doliča, koder bo vozila nova železnica iz Velenja v Dravograd že meseca julija 1899. bi bilo več prometa. Imenovani poslanec prosi vlado, naj ona pripomore z državnimi doneski, da se pozida ta proga. Slednjič predlaga, naj se deželnemu odboru naloži, da preiskuje in v prihodnjem zasedanju poroča deželnemu zboru: Ali bi ne bilo mogoče odvzeti konjiškemu okraju in celi deželi teško breme vsakoletnega doplačevanja za to železnico s tem, da se železnična proga potegne iz Konjic do Doliča in se znižajo vozne cene? Ta predlog se je sprejel. G. Iv. Vošnjak je priporočal, naj se na progi Celje-Velenje vpelje še jeden vlak, ker zdajšnja 2 ne zadostujeta. G. dr. Rosina je izrazil zastran železnice Spielfeld-Ljutomer željo, naj se vožnji red spremeni, in naj se železnica nadaljuje iz Ljutomera v Središče ali v Ormož. Gosp. cesarski namestnik je v zadevi nadaljevanja železnice iz Konjic do Doliča g. J. Žičkarju obljubil, da bi država pomagala zidati to železnico, če se bo udeleževala tudi dežela.

Istega dne se je v večerni seji razpravljalo o skupnih deželnih potrebščinah za leto

1898. Vse potrebsčine znašajo 7.317.818 gld., lastni deželni dohodki 4.105.345 gld., primanjkljaj znaša 3.212.473 gld. — Pri točki: »deželna uprava« se je oglašil poslanec J. Žičkar ter razkrival krivice, ki se godijo slovenskemu prebivalstvu dežele, ki ne dobiva iz Gradca nobenega slovenskega dopisa; na mariborski vinarski šoli, katero obiskujejo z malimi izjemami sami slovenski dečki, se poučujejo edino le v nemškem jeziku; na postajah deželnih železnic se pa nahajajo sami nemški pokvečeni napisi, katerih nihče ne razume. Kdo zastopi besede Gattersdorf, Plankenstein? Naš deželni odbor je letos donesek za »Südmarko« skril med ustanove in štipendije. Temu počenjanju, kakor že omenjeno, so se upirali poslanci J. Žičkar, dr. Sernec in dr. Rosina; se vé brez uspeha. Obžalovanja vredno je to, da so se dali nemški konservativci letos strahovati od liberalcev in so glasovali tudi za »Südmarko«.

Ne smemo še pozabiti, kako grozno se je osmešil pred celim deželnim zborom znani Slovenožerec baron Rokitsky. Ta človek je zakričal v zbornici: »Cela Štajarska je nemška!« In naše zapeljano slovensko ljudstvo pošilja po nekod svojemu največjemu sovražniku zaupnico! Ta klativitez je stavil nekaj predlogov v zbornici, s katerimi meče samo le pesek ljudem v oči, da jih zaslepi in zapeljuje. A zadnjič jo je slabo skupil. Deželnemu odboru, posebej se dr. Jož. Schmidererju je očital podkupljivost. Ko je zahteval dr. Schmiderer od njega, naj dokaže, če more, da se je on ali kdo drugi v deželnem odboru dal kedaj podkupiti, če le samo za toliko, kolikor ima črnega pod nohtom, zvišal se je Rokitsky, kakor kača; pa ni mogel nič gotovega povedati. Vsa zbornica ga je obsodila radi njegovega obrekovanja. Prisiljen je bil torej dne 26. febr., da je prekal v zbornici svoje obrekljive besede in prosil razžaljene za odpusčenje. No modri Slovenci! Le pošljite še kako zaupnico temu širokoustnežu, ki ga sami Nemci več ne marajo!

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Novi ministri so bili od Njeg. veličanstva svetlega cesarja v torek zapri-seženi. — Predsednik gosposke zbornice je zopet knez Windischgrätz. — Nižjeavstrijski deželni zbor je do zadnje sobote zboroval; v vsem je sklenil mnogo koristnega.

Češko. Češki poslanci so v oklicu pohvalili ljudstvo, da se je med zasedanjem dež. zbora mirno vedlo. — Nemški dijaki spet smejo nositi trakove in čepice; in že je spet prišlo do nemirov v Pragi.

Štajarsko. Socijalisti hočejo, naj Gradčani zvečer dne 13. marca razsvetlijo okna v spomin, da se je istega dne pred 50 leti začel punt na Dunaju.

Kranjsko. V zadnji seji deželnega zbora sta se Ivan Hribar in A. Kalan potegnili za pravice izvenkranjskih Slovincov. — V Kranju je pri obč. volitvah zmagala narodna stranka; čudno, da se tega veseli »Tagespost«.

Primorsko. V Rimu je v dvoboju padel iridentist Cavalotti; vsled tega so zalovali mnogi Tržačani, da jih oni večer ni bilo v mestni zbor. — Na Reki je 230 Madjaronov po krivici vpisanih v volilni imenik.

Hrvaško. Sabor je v soboto po 3 mesečni dobi zaključil zasedanje. Opozicija si je v vsej tej dobi prizadevala, da bi vsaj nekoliko koristila svojim volilcem, ali vladna madjaronska stranka je vse preprečila.

Vnanje države.

Rim. Konzistorij, zbor kardinalov, bode dne 21. ali 28. marca. V njem bodo sveti oče Leon XIII. potrdili novega knezonadškofa goriskega in knezoškofa ljubljanskega.

Italijansko. Z velikanskim dirindajem